

Akceptēta
ar VAS "Latvijas dzelzceļš"
valdes 2022.gada 10.oktobra
lēmumu Nr.VL-1.6/322-2022

Apstiprināta
ar VAS "Latvijas dzelzceļš"
padomes 2022.gada 20.oktobra
lēmumu Nr.PA1.2/19-9

"Latvijas dzelzceļš" koncerna iekšējā audita politika

1. Termini

- 1.1. **Audita komiteja** - VAS "Latvijas dzelzceļš" padomes Audita komiteja.
- 1.2. **Koncerns** – Valdošā uzņēmuma un Atkarīgo sabiedrību kopums.
- 1.3. **Valdošais uzņēmums** - valsts akciju sabiedrība „Latvijas dzelzceļš”.
- 1.4. **Sabiedrība** – Valdošais uzņēmums vai jebkura Atkarīgā sabiedrība
- 1.5. **Atkarīgā sabiedrība** – sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kurā Valdošajam uzņēmumam ir izšķiroša ietekme Koncernu likuma izpratnē.
- 1.6. **Risks** – potenciāls notikums, kas varētu Sabiedrībai kavēt vai liegt sasniegt noteiktos mērķus un/vai radīt zaudējumus un/vai citādi negatīvi ietekmēt Sabiedrības darbību.
- 1.7. **Politika** – VAS "Latvijas dzelzceļš" koncerna iekšējā audita politika.

2. Politikas mērķis

- 2.1. Politikas mērķis ir noteikt Koncernā vienotus iekšējā audita darbības principus un uzdevumus, prasības iekšējā audita neatkarībai un objektivitātei un prasības kvalitātes nodrošināšanai.

3. Darbības joma

- 3.1. Politika attiecas uz Koncernu. Politikas īstenošanas uzraudzību veic VAS "Latvijas dzelzceļš" padome (turpmāk – Padome) un Audita komiteja. Politiku Koncernā īsteno VAS "Latvijas dzelzceļš" iekšējā audita daļa.

4. Iekšējā audita darbības principi

- 4.1. Iekšējais audits ir neatkarīga, objektīva pārlicības radīšana un konsultēšana, lai palielinātu organizācijas vērtību un pilnveidotu tās darbības. Iekšējais audits palīdz organizācijai sasniegt tās mērķus, ieviešot sistemātisku, disciplinētu pieeju, lai novērtētu un pilnveidotu riska vadības, kontroles un pārvaldības procesu efektivitāti.¹
- 4.2. Iekšējā audita misija ir vairogt un aizsargāt Koncerna vērtību, nodrošinot uz risku novērtējumu balstītu, neatkarīgu un objektīvu pārlicību, sniedzot padomus (konsultējot) un veicinot izpratni.
- 4.3. Iekšējā audita daļa savā darbībā ievēro iekšējā audita profesionālās prakses starptautiskos standartus (*International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing (Standards)*) un iekšējā audita profesionālās prakses pamatprincipus, kā arī iekšējo auditoru institūta Ētikas kodeksu.

¹The Institute of Internal Auditors definīcija: <https://iai.lv/lv/obligatie-noradijumi#definicija>

4.4. Iekšējā audita daļa iekšējos auditus veic saskaņā ar Politiku un Iekšējā audita kārtību "Latvijas dzelzceļš" koncernā, kuru apstiprina VAS "Latvijas dzelzceļš" valde.

4.5. Iekšējā audita daļas darbinieki darbu veic godprātīgi, rūpīgi un ar atbildību un izvairās no situācijām, kas var traucēt sniegt neatkarīgu, objektīvu un kompetentu novērtējumu.

4.6. Iekšējā audita norises laikā Iekšējā audita daļas darbiniekiem ir pieeja visiem auditējamās jomas dokumentiem, datorsistēmu ierakstiem un ir tiesības piedalīties sapulcēs/sēdēs/apspriedēs. Iekšējā audita daļas darbiniekiem ir tiesības pieprasīt jebkādas nepieciešamos paskaidrojumus un informāciju no attiecīgajā pārbaudē iesaistītajiem darbiniekiem. Iekšējā audita daļas darbinieki ir atbildīgi par jebkādas savu pienākumu veikšanas laikā saņemtās informācijas prettiesisku izpaušanu.

4.7. Iekšējā audita daļas vadītājs sagatavo vidēja termiņa iekšējā audita stratēģisko plānu un Iekšējā audita gada plānu. Vidēja termiņa iekšējā audita stratēģisko plānu un gada plānu apstiprina Valde, saņemot iepriekšēju piekrišanu no VAS "Latvijas dzelzceļš" akcionāru sapulces un Padomes.

4.8. Iekšējā audita ziņojumi tiek iesniegti Valdošā uzņēmuma Valdei, Audita komitejai, Padomei un, ja ir pieņemts akcionāru sapulces lēmums, VAS "Latvijas dzelzceļš" valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvim. Ja iekšējais audits skar Atkarīgo sabiedrību, tad ziņojumi tiek iesniegti šīs Atkarīgās sabiedrības valdei un padomei, ja tāda ir.

4.9. Iekšējā audita ziņojumi un to saturs nav publiski pieejami un ir paredzēti tikai norādītajiem adresātiem. Iekšējā audita ziņojumu vai tā izrakstu nedrīkst pārsūtīt vai citādi nodot citu personu rīcībā bez saskaņošanas ar Iekšējā audita daļas vadītāju. Piekļuve iekšējā audita ziņojumiem ir Valdošā uzņēmuma valsts kapitāla daļu turētājam, Padomes locekļiem, Valdes locekļiem, Iekšējā audita daļai un Audita ziņojuma adresātiem.

4.10. Iekšējā audita vadītājs regulāri ziņo Audita komitejai par Iekšējā audita plāna izpildes gaitu un reizi gadā sniedz pārskatu (atskaiti) Valdošā uzņēmuma Valdei, Padomei un Valdošā uzņēmuma akcionāru sapulcei par Iekšējā audita daļas darbību iepriekšējā gadā un Iekšējā audita plāna izpildi, iekļaujot tajā arī vispārēju atzinumu par Koncerna iekšējās kontroles un risku vadības sistēmas efektivitāti.

5. Iekšējā audita neatkarība un objektivitāte

5.1. Iekšējā audita daļa rūpējas, lai tiktu nodrošināta tās neatkarība un objektivitāte.

5.2. Iekšējā audita darbinieka neatkarība un objektivitāte ir mazinājusies, ja:

5.2.1. viņam ir vai var iestāties personisko un amata interešu konflikts (personiskā vai mantiskā ieinteresētība darba pienākumu veikšanā, kuras pamatā ir radnieciskas vai citas personiska rakstura attiecības vai darījuma attiecības ar auditējamā jomā iesaistītu darbinieku, klientu vai piegādātāju);

5.2.2. pēdējā gada laikā viņš vadījis vai izpildījis kādu ar Iekšējā audita objektu saistītu darba uzdevumu vai saistībā ar Iekšējā audita objektu veicis konsultatīvas darbības.

5.3. Iekšējā audita daļas darbinieka pienākums ir atklāt visus zināmos būtiskos faktus un apstākļus, kuri var ietekmēt Iekšējā audita neatkarību un objektivitāti. Ja saskaņā ar 5.2. punktu ir mazinājusies vai apdraudēta šī darbinieka neatkarība vai objektivitāte, viņš par to informē Iekšējā audita daļas vadītāju. Pienākumus saistībā ar attiecīgo darba uzdevumu, kurā mazinājusies vai apdraudēta Iekšējā audita daļas darbinieka neatkarība vai objektivitāte, uztic citam Iekšējā audita daļas darbiniekam.

5.4. Iekšējā audita daļas darbinieks var veikt konsultatīvas darbības, piedaloties darba grupu darbā, ja tas nemazina iekšējā audita neatkarību un objektivitāti. Par darbinieka iesaistīšanos konsultatīvās darbībās lemj iekšējā audita daļas vadītājs.

5.5. Iekšējā audita daļas darbiniekam nav tiesību veikt Sabiedrības ikdienas procesu, izņemot pašas iekšējā audita daļas procesu, izpildi.

5.6. Iekšējā audita daļas vadītājs reizi gadā, sniedzot 4.10.punktā paredzēto pārskatu, apstiprina iekšējā audita daļas neatkarību vai informē par apstākļiem, kas to ir mazinājuši.

6. Iekšējā audita uzdevumi

6.1. Pamatojoties uz veikto risku novērtējumu, sagatavot un atbilstoši 4.7.punktā noteiktajam iesniegt vidēja termiņa iekšējā audita stratēģisko plānu un iekšējā audita gada plānu.

6.2. Veikt iekšējos auditus Sabiedrībā saskaņā ar apstiprināto iekšējā audita gada plānu, kā arī veikt neplānotus iekšējos auditus VAS "Latvijas dzelzceļš" akcionāru sapulces, Padomes, Valdes vai Valdes priekšsēdētāja uzdevumā.

6.3. Novērtēt Sabiedrību pārvaldības, risku vadības un iekšējās kontroles procesu piemērotību un efektivitāti un sniegt ieteikumus to uzlabojumiem, it īpaši attiecībā uz:

6.3.1. izvirzīto stratēģisko un gada mērķu sasniegšanu;

6.3.2. informācijas ticamību, savlaicīgumu un precizitāti;

6.3.3. funkciju, procesu un plānu lietderību un efektivitāti, t.sk. atbildības sadalījumu un darba izpildes novērtējumu;

6.3.4. aktīvu aizsardzību;

6.3.5. atbilstību tiesību aktiem, iekšējiem normatīvajiem noteikumiem, lēmumiem, līgumiem un citiem dokumentiem, kā arī ētikas normu un Koncerna vērtību izpratni.

6.4. Ievērojot prasības iekšējā audita neatkarībai un objektivitātei un neapdraudot iekšējā audita gada plāna izpildi, pēc VAS "Latvijas dzelzceļš" akcionāru sapulces, Padomes vai Valdes pieprasījuma sniegt konsultācijas par Sabiedrības pārvaldības, risku vadības un iekšējās kontroles procesiem un to iespējamiem uzlabojumiem.

6.5. Ik gadu sagatavot un iesniegt 4.10.punktā paredzēto pārskatu.

7. Iekšējā audita kvalitātes nodrošināšana

7.1. Iekšējā audita kvalitātes nodrošināšanas un uzlabojumu programma ir pasākumu kopums, kas nodrošina iekšējā audita darba vērtības, efektivitātes, kompetences un atbilstības iekšējo auditoru institūta izstrādātajiem iekšējā audita profesionālās prakses starptautiskajiem standartiem, iekšējā audita profesionālās prakses pamatprincipiem un Ētikas kodeksam uzraudzību.

7.2. Iekšējā audita kvalitātes nodrošināšanas un uzlabojumu programmu izstrādā un īsteno iekšējā audita daļa.

7.3. Iekšējā audita kvalitātes nodrošināšanas un uzlabojumu programmas būtiska sastāvdaļa ir iekšējā audita daļas darbinieku zināšanas un iemaņas, kuras jānodrošina tādā līmenī un apjomā, lai iekšējo auditu varētu veikt kvalitatīvi. Šī iemesla dēļ nepieciešamības gadījumā iekšējā audita daļas vadītājs iekšējā audita veikšanā var iesaistīt citus Koncerna speciālistus vai ārējus speciālistus.

7.4. Iekšējā audita daļas darbinieks nepārtraukti papildina savas zināšanas un iemaņas un paaugstina kvalifikāciju, kā minimums, iekšējā audita daļas vadītāja noteiktajā apjomā un virzienos.

7.5. Iekšējā audita kvalitātes nodrošināšanas un uzlabojumu programma ietver iekšējo pastāvīgo, iekšējo periodisko un ārējo novērtējumu.

7.6. Iekšējo pastāvīgo novērtējumu, ikdienā pārraugot iekšējā audita norisi un vērtējot iekšējā audita daļas darbību, veic iekšējā audita daļas vadītājs.

7.7. Iekšējo periodisko novērtējumu veic ne vēlāk kā divu gadu laikā kopš pēdējā iekšējā periodiskā vai ārējā novērtējuma.

7.8. Ārējo novērtējumu vismaz reizi piecos gados veic kvalificēts ārējais novērtētājs.

7.9. Pamatojoties uz iekšējā periodiskā un ārējā novērtējuma rezultātiem, iekšējā audita daļas vadītājs sagatavo iekšējā audita kvalitātes uzlabošanas pasākumu plānu un iesniedz to Audita komitejai.

8. Politikas uzturēšana un kontrole

8.1. Politiku izstrādā un aktualizē iekšējā audita daļa.

8.2. Politiku pārskata un aktualizē pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi 3 (trijos) gados, lai nodrošinātu tās aktualitāti un atbilstību pārmaiņām Koncerna darbībā un Koncerna darbību ietekmējošajos ārējos apstākļos vai saistošajā ārējā regulējumā.

9. Saistītie dokumenti

Politikas ieviešanas procesā tiek piemēroti turpmāk norādītie ārējie un iekšējie tiesību akti un citi dokumenti, kas nav īpaši norādīti.

Ārējie	Iekšējie
<ul style="list-style-type: none">• Iekšējo auditoru institūta iekšējā audita profesionālās prakses starptautiskie standarti• Iekšējo auditoru institūta iekšējā audita profesionālās prakses pamatprincipi• Iekšējo auditoru institūta Ētikas kodekss	<ul style="list-style-type: none">• "Latvijas dzelzceļš" koncerna korporatīvās pārvaldības kodekss• Valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" Padomes reglaments• Valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" padomes Audita komitejas nolikums• Valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" iekšējā audita daļas nolikums• Iekšējā audita kārtība "Latvijas dzelzceļš" koncernā

Iekšējā audita daļas vadītājs

I.Meiers-Meirīis